MAMLAKA YA HALI YA HEWA TANZANIA

JARIDA LA HALI YA HEWA KILIMO

Na.04: Msimu wa Kilimo 2026/27 *Tathmini ya November 1-10, 2026 na Matazamio kwa Kipindi cha Novemba 11-20, 2026*

MUHTASARI

- Vipindi vya mvua vinavyotarajiwa katika maeneo mengi nchini vitasaidia ukuaji wa majani kwa ajili ya malisho, maandalizi ya mashamba, upandaji wa mazao katika baadhi ya maeneo na ukuaji wa mazao katika maeneo machache hususan kanda ya Ziwa Victoria
- Wakulima nchini wanashariwa kuendelea na maandalizi ya mashamba na kupanda mazao mara tu udongo unapokuwa na unyevunyevu wa kutosha kuotesha mbegu
- Wadau wa kilimo wanashauriwa kuendelea kufuatilia taarifa za hali ya hewa za kila siku kutoka TMA kwa mipango thabiti ya shughuli za kilimo.

MIFUMO YA HALI YA HEWA KATIKA KIPINDI CHA NOVEMBA 1-10, 2026

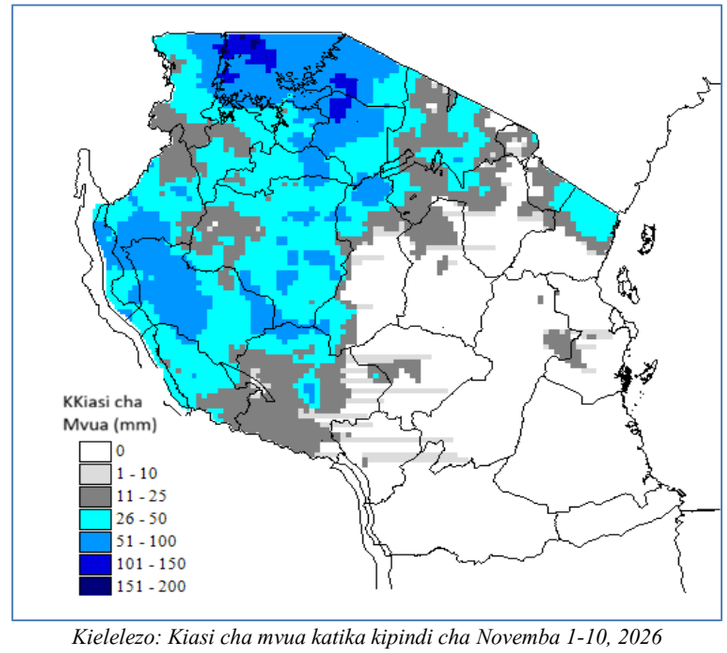
Katika kipindi hiki, migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kaskazini mwa dunia (Azore na Siberia) iliendelea kuimarika, wakati ile iliyopo kusini mwa dunia (St. Helena na Mascarene) iliendelea kupungua nguvu. Hali hii ilisababisha sehemu ya ukandamvua (ITCZ) kuendelea kubaki kusini na kuwepo katika maeneo ya ukanda wa Ziwa Victoria, magharibi mwa nchi na maeneo machache ya kati na nyanda za juu kusini magharibi.

Vilevile, joto la uso wa bahari katika eneo la magharibi mwa bahari ya Hindi (pwani ya Africa Mashariki) lilikuwa la juu ya wastani kuliko lile la eneo la mashariki mwa Bahari ya Hindi (pwani ya Indonesia). Hali hii iliimarisha kuvuma kwa upepo wenye unyevunyevu kutoka baharini kuelekea maeneo ya ukanda wa pwani ya nchi yetu na maeneo ya nyanda za juu kaskazini mashariki na hivyo kuimarisha mifumo isababishayo mvua katika maeneo hayo.

Viashiria vilivyotajwa hapo juu vilipelekea vipindi vya mvua zinazoambatana na ngurumo za radi katika maeneo ya ukanda wa Ziwa Victoria, magharibi mwa nchi na nyanda za juu kusini magharibi pia vipindi vya mvua viliripotiwa katika maeneo ya ukanda wa pwani na nyanda za juu kaskazini mashariki.

TATHMINI YA MVUA KATIKA KIPINDI CHA NOVEMBA 1-10, 2026

Katika dekadi hii, maeneo mengi ya mikoa ya Kanda ya Magharibi na Ziwa Victoria, pamoja na baadhi ya maeneo ya Nyanda za Juu Kusini Magharibi na Nyanda za Juu Kaskazini Mashariki, yalipata mvua za wastani wa kati ya milimita 10 hadi 100. Hata hivyo, maeneo machache ya Kanda ya Ziwa Victoria, Kanda ya Magharibi na Nyanda za Juu Kusini Magharibi yalipata mvua zinazozidi milimita 100, kama inavyoonekana katika Kielelezo.



Kielelezo: Kiasi cha mvua katika kipindi cha Novemba 1-10, 2026

TATHMINI YA HALI YA KILIMO KATIKA KIPINDI CHA NOVEMBA 1-10, 2026

Katika dikadi hii, mvua zilizonyesha katika baadhi ya maeneo nchini hususan maeneo ya kanda ya Ziwa Victoria na Pwani ya kaskazini zilisaidia kuongeza unyevunyevu katika udongo, ukuaji wa majani kwa ajili ya malisho ya mifugo,maandalizi ya mashamba na upandaji wa mazao kwa baadhi ya maeneo. Wakati huohuo, baadhi ya maeneo hususan maeneo ya mikoa ya Mwanza na Musoma mazao tayari yalikuwa yamefikia hatua ya kuchipua.

Kwa upande wa mazao ya kudumu, zao la kahawa katika mkoa wa Moshi lilikuwa katika hatua ya uvunaji, zao la korosho katika mkoa wa Mtwara lilikuwa katika hatua ya kukomaa, zao la karafuu katika wilaya ya Muheza mkoani Tanga lilikuwa

katika hatua ya kukomaa. Halikadhalika, katika Kizimbani (kisiwa cha Pemba) zao la karafuu lilikuwa katika hatua ya **'karafuu changa'**.

Kwa ujumla, upatikanaji wa maji na malisho kwa mifugo vimeendelea kuimarika katika baadhi ya maeneo kutokana na hali ya mvua iliyopo.

HALI YA MAJI KATIKA KIPINDI CHA NOVEMBA 1-10, 2026

Kwa ujumla, kina cha maji katika mabwawa na mitiririko ya mito kilianza kuongezeka hususan katika baadhi ya maeneo ya Kanda ya Ziwa Victoria.

MIFUMO YA HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA NOVEMBA 11-20, 2026

Katika dikadi hii, migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kaskazini mwa dunia inatarajiwa kuendelea kuimarika, wakati ile iliyopo kusini mwa dunia inatarajiwa kupungua nguvu. Hali hii inatarajiwa kusababisha sehemu ya ukanda mvua kuendelea kubaki kusini, na kuwepo katika maeneo ukanda wa Ziwa Victoria, magharibi mwa nchi, kati na nyanda za juu kusini magharibi.

Vilevile, joto la uso wa bahari katika eneo la magharibi mwa bahari ya Hindi (pwani ya Africa Mashariki) linatarajiwa kuwa la juu ya wastani kuliko lile la eneo la mashariki mwa Bahari ya Hindi (pwani ya Indonecia). Hali hii inatarajiwa kuimarisha kuvuma kwa upepo wenye unyevunyevu kutoka baharini kuelekea maeneo ya ukanda wa pwani ya nchi na yale yaliyoko nyanda za juu kaskazini mashariki na hivyo kuimarisha mifumo isababishayo mvua katika maeneo hayo.

HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA NOVEMBA 11-20, 2026

Maeneo kanda ya Ziwa Victoria (mikoa ya Kagera, Geita, Shinyanga, Mwanza, Simiyu na Mara), magharibi mwa nchi (mikoa ya Kigoma, Katavi na Tabora) na nyanda za juu kusini-magharibi (mikoa ya Rukwa, Songwe, Mbeya, Njombe na Iringa) yanatarajiwa kuwa na mvua zinazoambatana na ngurumo za radi katika baadhi ya maeneo.

Nyanda za juu kaskazini-mashariki (mikoa ya Arusha, Manyara na Kilimanjaro), kanda ya kati (mikoa ya Dodoma na Singida) na kanda ya kusini (mkoa wa Ruvuma, maeneo ya kusini mwa Morogoro) kunatarajiwa kuwa na mvua katika baadhi ya maeneo.

Pwani ya kaskazini (mikoa ya Tanga, maeneo ya kaskazini mwa Morogoro, Pwani na Dar es Salaam pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba) na pwani ya kusini (mikoa ya Mtwara na Lindi) kunatarajiwa kuwa na mvua katika maeneo machache.

Hali ya mvua inayotarajiwa katika maeneo mengi nchini inaweza kusaidia kuongeza unyevunyevu katika udongo na kusaidia katika maandalizi ya mashamba pamoja na upandaji wa mazao kwa baadhi ya maeneo na ukuaji wa mazao katika maeneo machache hususan kanda ya Ziwa Victoria

USHAURI:

- **Maeneo yanayopata misimu miwili ya mvua kwa mwaka (Kanda ya Ziwa Victoria, nyanda za juu kaskazini mashariki na pwani ya kaskazini):** Wakulima wanashauriwa kupanda mazao mara tu udongo unapokuwa na unyevunyevu wa kutosha kuotesha mbegu huku wakiendelea kufuatilia utabiri wa hali ya hewa wa kila siku.
- **Maeneo yanayopata msimu mmoja wa mvua kwa mwaka (pwani ya kusini, maeneo ya magharibi, maeneo ya kati, nyanda za juu za kusini magharibi na maeneo ya kusini):** Wakulima wanashauriwa kuendelea na maandalizi ya mashamba kwa ajili ya msimu wa mvua unaokuja huku wakiendelea kufuatilia taarifa za hali ya hewa za kila siku.
- **Wafugaji katika maeneo yanayopata misimu miwili ya mvua** kwa mwaka wanashauriwa kupanda na kutunza malisho ili kuhakikisha upatikanaji wa chakula cha mifugo katika msimu huu wakati **wafugaji katika maeneo yanayopata msimu mmoja wa mvua kwa mwaka** wanashariwa kuendelea kutumia maji na malisho ya mifugo yaliyopo kwa uangalifu. Aidha, wafugaji wote wanashauriwana kufuatilia kwa ukaribu utabiri wa hali ya hewa wa kila siku ili kufanya maamuzi sahihi na kupunguza athari zinazohusiana na Hali ya Hewa.
- **Wavuvi wanaotumia Bahari na Maziwa makuu:** Wanashauriwa kuendelea kufuatilia utabiri wa hali ya hewa wa kila siku ili kuchukua tahadhari hususan wakati vinapojitokeza vipindi vya upepo mkali na mawimbi makubwa majini.

Ushauri huu unalenga kuongeza tija ya kilimo na kupunguza athari zinazohusiana na hali mbaya ya hewa. Wakulima na wadau wa kilimo wanashauriwa kutumia taarifa za hali ya hewa kwa ufanisi na kushauriana na maafisa kilimo katika maeneo yao ili kufanya kilimo chenye tija.

HALI YA MAJI INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA NOVEMBA 11-20, 2026

Kina cha maji katika mabwawa na mito kinatarajiwa kutofautiana kutokana na mtawanyiko wa mvua. Kuanza kwa mvua za Vuli kunatarajiwa kuongeza kina cha maji katika maeneo husika, huku ufuatiliaji wa mito na mabwawa ukiendelea kwa ukaribu kutokana na matarajio ya kuanza kwa msimu wa mvua**.**

HALI YA HEWA KILIMO: MATARAJIO NA USHAURI KATIKA KIPINDI CHA NOVEMBA 11-20, 2026

Mkurugen
S.L.P 27, 41218 Dodoma, Simu: +255 2
Barua pepe: met@meteo.go.tz; agromet@meteo.go.tz, Tovuti: www.meteo.go.tz
(ISO 9001:2015 Certified in Aviation Services)